

ASANSÖR SEMPOZYUMU ve INELEX ASANSÖR FUARI YAPILDI

Elektrik ve Makina Mühendisleri Odaları tarafından düzenlenen Asansör Sempozyumu 2008 ve INELEX 2008, 6. Asansör Teknolojileri Fuarı açılışında asansör sektörü ve konunun uzmanları buluştu.

Sempozyum ve Fuar'ın açılış törenine, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TMMOB 39. Dönem İkinci Başkanı Hüseyin Yeşil, Makina Mühendisleri Odası (MMO) Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Yönetim Kurulu Başkanı Musa Çeçen, Efor Fuarcılık Genel Müdürü Nuray Eyigele, Karşıyaka Belediye Başkanı Cevat Durak, Ege Sanasör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği (EAYSAD) Başkanı Oğuz Yanık, MMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Özsakarya, EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Sedat Gülşen ve İzmir Ticaret Odası (İTO) Başkanvekili Akın Kazançoğlu katıldı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, asansörlerin projelendirilmesi, montajı ve bakımına ilişkin mevzuat hakkında bilgi verirken, halen yürürlükte olan yönetmelikte asansör imalat, montaj ve bakım süreçlerinde çalışan mühendislere yönelik açık bir düzenleme bulunmadığına dikkat çekti. Soğancı, 1995 tarihli yönetmelikte asansör imalat, montaj ve bakım firmalarının bir elektrik ve bir makina mühendisi istihdam etmesi, ayrıca EMO ve MMO'dan Büro Tescil Belgesi almasının zorunlu tutulmuş olduğunu, ancak yürürlükteki yönetmelikte bu konuların boşlukta bırakıldığını anlattı. Soğancı konuşmasında şu bilgileri verdi:

“Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından 95/16/AT Yönetmeliği’nde bir revizyon yapılacağı ve yönetmeliğin yanı sıra asansör uygulamaları konusunda ulusal düzenlemelerimizi belirleyecek Asansör İşletme ve

Bakım Yönetmeliği ismi ile bir yönetmelik daha hazırlanacağı, asansör uygulamalarında görev alan mühendislerin, Odaların ve diğer ilgili kurumların görev, yetki ve sorumluluklarının hazırlanacak yeni düzenlemelerde açıklığa kavuşturulacağı bildirilmiştir. Bu doğrultuda çalışmalar sürdürülmektedir.”

Ticari Yaklaşım Eleştirildi

MMO ve EMO'nun da üyesi olduğu Asansör Teknik Komitesi (ASTEK) bünyesinde yönetmeliklere ilişkin çalışmalar yürütüldüğünü kaydeden Soğancı, konuya ticari olarak yaklaşılmasına şöyle tepki gösterdi:

“Bazı çevreler olaya ticari boyutta yaklaşmakta, asansör firmalarında mühendis çalıştırılmasına ve mühendis odalarının mesleki denetim süreçlerinde yer almasına

şiddetle karşı çıkmaktadırlar. Hatta yürürlükteki Yönetmeliğin avan ve tatbikat projeleri ile ilgili hükümleri iptal edilmek istenmekte, yapının bir parçası olan ve yanlış uygulamaların sonuçlarını insan yaşamıyla ödediğimiz asansör tesisleri yapı denetim süreçlerinden kaçırılmaya çalışılmakta, işletme ruhsatı aşamasında sadece firmanın düzenleyeceği AT uygunluk beyanının yeterli sayılması istenmektedir. Bilim, mühendis ve kamu denetimini dışlayan böylesi bir düzenleme, asansörler konusunda denetim eksikliğinden kaynaklı can ve mal kayıplarını, standart dışı uygulamaları daha da arttıracak gibi ulusal asansör sanayimizi de baltalayacak, sektörde hizmet veren binlerce mühendis işinden olacaktır. Buna izin verilmemelidir.”

Mevzuatta Düzenleme İstendi

ASTEK tarafından yapılan görevlendirme uyarınca MMO ve EMO'nun birlikte hazırladığı ve Bakanlığın onayına sunduğu “Asansör İşletme ve Bakım Yönetmeliği Taslağı”nın ivedilikle mevzuata yansıtılmasını isteyen Soğancı, asansör denetimindeki mevzuattaki eksikliği şöyle anlattı:

“Ülkemizde bina asansörlerinin uygulama projelerine uygun olarak yapılmasını denetleme ve yapı kullanım izinlerini verme yetkisi, yürürlükteki yasalarla yapı denetim kuruluşlarına, yerel yönetimle-

re ve mücavir alan sınırları dışında valiliklere verilmiştir. Ancak bu süreçlerde meslek odalarının dışlanması nedeniyle, bütünlüklü bir denetim yapılamamaktadır. Bunun bedelini asansör kazaları şeklindeki sonuçlarda yaşamaktayız. Binalarda asansörlerin bilimsel teknik esaslara, sağlık kurallarına uygun olarak yapılması amacıyla, yerel ve merkezi yönetimler ile meslek odalarının koordinasyon içerisinde çalışabilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. İmar Yasası ve Yapı Denetim Yasası yeniden düzenlenmelidir.”

‘Yönetenlerin Mühendislik Mesleğine Bakışı Sorunlu’

EMO 41. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Musa Çeçen, çok hızlı ve kontrolsüz bir kentleşme süreci yaşandığına dikkat çekti. Rant merkezli yapılaşma anlayışının, planlı kentleşmeye göre daha etkin olduğu sosyo-kültürel yaşamdan asansör ve yürüyen merdiven sektörünün de etkilendiğini ifade eden Çeçen, “Dikey yapılaşmada yaşanan bu gelişmeler bu sektörde bilimsel teknolojik araştırma ve geliştirme faaliyetlerini kaçınılmaz kılıyor. Sektörde üretilen ürünlerin kalitesinin artırılması, işletme dönemi bakım ve revizyonlarının yapılması vb. hususlar nedeniyle ciddi sorunlarımız bulunuyor” diye konuştu.

Asansör sektöründe gelişmelerin sürdürülebilmesinin bu alanının “mühendislik alanı” olarak düzenlenmesiyle olanaklı olduğunu vurgulayan Musa Çeçen, mühendislik alanındaki temel sorunu ise şöyle ortaya koydu:

“Mesleki gelişmeleri izleyebilen, yardımcı teknik personelden kol gücü ile çalışan personele kadar gelişen teknolojinin uygulanması için yönlendirme ve iç eğitimleri sürdürebilen bir sektörden söz ediyoruz. Birçok mesleki alan gibi ülkemizde mühendislik alanı; uzunca bir zamandan bu yana yaşanan olumsuzluklardan büyük ölçüde etkilenmektedir. Ülkeyi yönetenlerin mühendislik mesleğine bakışında problemler bulunmaktadır. Bunun son örneğini bugünlerde yaşıyoruz. TMMOB'ye gönderilen 5 Mayıs 2008 tarihli Bayındırlık Bakanının bizzat imzaladığı yazı ilginç ifadeler içermektedir. Bayındırlık Bakanlığı söz konusu yazısında; meslek odalarına kayıtlı üyelerimizin ürettiği hizmetlerin mesleki denetimine karşı çıkmaktadır. ‘Bazı idarelerce’ projelerin incelenmesi, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgelerinin onaylanması aşamasında, ilgili meslek odasından o iş için sicil durum belgesi istenmemesi üzerine durum yargıya intikal ettirilmiştir.”

Musa Çeçen, TMMOB ve bağlı odalarının “kamu kurumu niteliğinde meslek odaları” olduğunun ve idare erkinin içinde yer aldığının altını çizerek, “Ama Bayındırlık Bakanı dahil bir çok kurum ve kişi TMMOB'yi sivil toplum kuruluşu veya dernek statüsünde tanımladıkları bilinmektedir. TMMOB ve bağlı meslek odaları sivil toplum örgütü değildir ve olamaz da” dedi.

MMO Onaylanmış Kuruluş Oldu

MMO Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ise; “asansör ve yürüyen merdivenlerin standartlara uygun güvenli üretimi, haksız rekabet koşullarının önüne geçilmesi, piyasa gözetimi ve denetiminin sağlıklı bir

şekilde yürütülmesi, asansörlerin tesisinden sonraki işletme ve bakım süreçlerinin mühendislik eksensli olarak düzenlenmesi ve kullanıcılara güvenli asansörler sunulması" için etkin çalışmalar yapılması gerektiğini vurguladı. Bunun için uygun eşgüdüm zeminleri yaratılmasının önemine de dikkat çeken Koramaz, asansörlerin CE standardına tabi tutulduğunu anımsatarak, şöyle konuştu:

"Ancak yerli onaylanmış kuruluşumuzun olmaması nedeniyle üreticilerimiz uygunluk değerlendirme faaliyetlerini çok yüksek bedellerde AB test ve belgelendirme kuruluşlarına yaptırmak zorunda kalmakta ve bu alandaki mühendislik hizmetleri yurtdışından satın alınmaktadır. Ülkemizde 150 bine yakın CE işareti olmayan asansörün bulunması ve yaklaşık 10 milyon insanın her gün bu asansörleri kullanması konunun ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Bu nedenle başlattığımız Onaylanmış Kuruluş olma süreci başarıyla tamamlanmıştır. Odamızın, merkezi İzmir'de bulunan Asansör Kontrol Merkezi 2006 yılında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı adına Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından yapılan denetimi başarı ile tamamlamıştır. Bakanlığın Odamızın Onaylanmış Kuruluş olarak atanması için AB Komisyonu'na yaptığı başvuru da onaylanmış ve Odamızın Onaylanmış Kuruluş olarak atandığı 20 Şubat'ta Avrupa Birliği NANDO bilgi sisteminde duyurulmuştur. Bu kapsamda 'TMMOB Makina Mühendisleri Odası Asansör Kontrol Merkezinin Onaylanmış Kuruluş Olarak Görevlendirilmesi Sözleşmesi', Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Odamız arasında 1 Nisan 2008 tarihinde imzalanmış, ilgili Tebliğ ise 6 Mayıs 2008 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. MMO Asansör Kontrol Merkezi; Asansör AT Tip İncelemesi, Asansör Son Muayene, Birim Doğrulaması ve Tam Kalite Güvence Modülleri kapsamında üretimden bakımına dek CE işaretleme yapma üzere Avrupa Birliği

ülkelerinde ve Türkiye'de Onaylanmış Kuruluş olarak atanmış; Modül B, F, G kapsamında ise Türkiye'deki ilk ve tek yerli Onaylanmış Kuruluş olmuştur."

'Kontroller Yaygınlaştırılmalı'

Emin Koramaz, MMO'nun 2007 yılı itibarıyla yalnızca 17 ilde 27 belediye sınırlarında asansör kontrolü yapılabildiğine dikkat çekerek, kontrollerin mevzuatta yapılacak düzenleme ile yaygınlaştırılması gerektiğini söyledi.

EMO İzmir Şube Yönetim Kurulu Başkanı Sedat Gülşen, sempozyum boyunca günlük hayatın vazgeçilmez unsurları haline gelen asansör ve yürüyen merdivenlerin teknik ve idari yönlerinin ele alınacağını belirterek, "Asansör ve yürüyen merdiven sektörü, gelişmelere ayak uydurabilmek için bilimsel ve teknolojik değişimleri yakından izlemek ve uygulamak zorunda. Ayrıca sektörde üretilen ürün ve hizmetlerin kalitesinin artırılması için nitelikli personele ihtiyaç bulunmaktadır. Hem verimliliğin artırılması, hem de teknolojilerin uygulanması ve gelişimi için sektörde mühendis istihdamı büyük önem taşımaktadır" diye konuştu. Sempozyumun içeriği ile ilgili bilgi veren Gülşen, 34 bildiri ve 3 poster bildiri sunulacağını, Yunanistan ve Almanya'dan katılan uzmanların yeni yöntemler hakkında bilgi vereceklerini belirtirken, kentte "Engelsiz Yaşam"ı sağlamak amacıyla yönelik çözüm önerilerinin araştırılacağı bir çalıştay gerçekleştirileceğini kaydetti.

Asansör İşletme Tesis ve Bakım Yönetmeliği Çıkarılmalı

MMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Özsakarya ise uzmanlık alanlarında "birlikte üretmenin" gerekliliğine sonuna kadar inandıklarını belirterek, asansör denetimlerine ilişkin şu bilgileri verdi:

"Asansörler konusunda Elektrik Mühendisleri Odası ile birlikte 1996 yılında ilk kez İzmir'de başlattığımız ortak çalışmalar, yerel yöneticileri

mizin olumlu yaklaşımlarıyla yaşama geçmiştir. İzmir'de Asansör Periyodik Kontrol çalışmaları kapsamında 12 yıldır kentimizdeki 15 bine yakın asansörün sürekli denetimi sağlanmıştır. Bu çalışmalar hem Asansör Yönetmeliği'nin yaşama geçirilmesinde hem de kentimizdeki asansörlerin daha güvenli olmasını sağlamak açısından ülkemize örnek olmuştur. Her yıl yenilediğimiz protokollerle İzmir'de mevcut asansörlerin iyileştirilmesine ve güvenlik şartlarının yükseltilmesine çok önemli katkıda bulunmaktayız."

Özsakarya, bu denetim süreçlerinde asansör bakımcı firmaların denetimsizliği ve bilgisizliğinin yol açtığı hatalar ve kayıpların en önemli sorun olarak tespit edildiğini aktarırken, "piyasayı denetleyerek vatandaşların haklarını koruyacak, kaliteli işletme ve bakım hizmeti almalarını sağlayacak" Asansör İşletme Tesis ve Bakım Yönetmeliği'nin acilen çıkarılması talebini gündeme getirdi.

Efor Fuarçılık Yönetim Kurulu Başkanı Nuray Eyigele, yerli imalatın geldiği noktayı gösteren fuarın bu yıl Rusya, Kazakistan, Azerbaycan ve İran'dan ilgi gördüğü ve katılım aldığını söyledi. 2006 yılında 83 olan katılımcı sayısının bu yıl 102'ye ulaştığını belirten Eyigele, EMO ve MMO'nun fuara paralel olarak düzenledikleri sempozyumun etkinliği sektör için daha önemli hale getirdiğini ve zenginleştirdiğini söyledi. ▲